

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/380/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217615
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4312217615.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Renáty Pátrovičovej a JUDr. Borisa Minksa, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSŤ s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, za ktorú koná ako advokát a konateľ doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 29. júla 2013, č. k. 10C/32/2013 - 47, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e** .
Žalovanému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Nitra (súd prvého stupňa v zmysle § 9 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „OSP“) rozsudkom zo dňa 29. júla 2013, č. k. 10C/32/2013-47 zamietol návrh (správne žalobu, keďže sa týka dvojstranných právnych vzťahov medzi žalobcom a žalovaným) a odporcovi (správne žalovanému) nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca sa písomne podanou žalobou doručenom dňa 28. 09. 2012 domáhal od žalovaného zaplatenia majetkovej škody v sume 125 eur a náhrady nemajetkovej ujmy v sume 328,23 eura, dôvodiac tým, že mu Okresný súd Levice svojím nesprávnym postupom spôsobil vznik škody. Exekúciu žalobca navrhol vykonať na vymoženie svojej pohľadávky, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere č. 4371592 dlžníkom S. A., nar. XX. XX. XXXX. Súdny exekútor predložil návrh žalobcu - oprávneného na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom Okresnému súdu Levice a požiadal ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 17. 02. 2011, pričom konanie začalo 23. 08. 2010, a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelení poverenia, t. j. s omeškaním viac ako 178 dní. Uviedol, že v exekučnom konaní je založená povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelení poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia takejto žiadosti, ak je exekučným titulom vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu. Postup exekučného súdu hodnotil ako nesprávny a v rozpore so zákonom, konkrétne ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, ak v predmetnom prípade neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými priesťahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o udelení poverenia na vykonanie exekúcie pristúpi až po veľmi dlhej dobe. V žalobe uviedol, že majetková škoda predstavuje účelne vynaložené náklady spojené s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu exekútora a rozhodnutím o ňom. Žalobca vynaložil v tomto období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému sumu 70 eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40 eur a na administratívne spracovanie

textov urgencií adresovaných exekučného súdu na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučného súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolu stavu konania na exekučnom súde sumu 15 eur, spolu sumu 125 eur. Zároveň si uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 328,23 eur, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o udelení poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú neprávny úradným postupom. Nesprávny úradný postup okresného súdu je dôsledkom jeho nesústreďnej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prieťahy v konaní spojené so zásahom do výkonu majetkovým práv poškodeného. Konštatoval, že vzniknutá situácia vyvolala u žalobcu, resp. u členov riadiacich orgánov spoločnosti a u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti, úplne zbytočné a právne nezdôvodniteľné časové omeškania v rozhodovaní exekučného súdu spôsobilo v súvislosti vymáhanou pohľadávkou zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít žalobcu, ako aj zánik už vytvorených podnikateľských plánov. Nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie postupy navrhovateľa a spôsobila neistotou v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Náhradu nemajetkovej ujmy si uplatnil ako primeranú náhradu za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, za porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymozenie pohľadávky vo výške 328,23 eura, pričom pri výpočte vychádzal z doktríny ústavného súdu vo výške 660 eur a z alikvotného pomeru 55 eur za každý mesiac omeškania. Žalovaný sa na pojednávanie nedostavil, svoju neúčast' ospravedlnil, preto súd pojednával v zmysle § 101 ods. 2 OSP v jeho neprítomnosti. Nesprávny úradný postup žalovaného, resp. exekučného súdu mal spočívať v tom, že exekučný súd nedodržel zákonnú lehotu na vydanie rozhodnutia o žiadosti oprávneného na vydanie poverenia. Navrhol doplniť dokazovanie znaleckým posudkom, ktorý si nechal vypracovať z odboru Znaleckému ústavu Ekonomickej univerzity v Bratislave k výške majetkovej škody spôsobenej neprávny úradným postupom exekučného súdu. Žalobca dodal, že podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku žalovanému dňa 25. 09. 2012, pričom k uspokojeniu predmetného nároku nedošlo. Žalovaný sa písomne vyjadril k podanej žalobe dňa 19. 06. 2013 s tým, že mal za to, že žaloba je podaná predčasne, keď neuplynula 6 mesačná doba na predbežné prerokovanie nároku, v rámci ktorej žalobca neposkytol žiadnu súčinnosť, na základe čoho žalovaný nepovažoval nárok za predbežne prerokovaný. Žalobca podal prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody 23. 04. 2012, pričom už 28. 09. 2012 bola súdu doručená žaloba vo veci a je teda zrejmé, že ju žalobca nepodal po uplynutí 6 mesačnej lehoty, ale skôr. Uviedol, že samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená automaticky prieťahy v konaní. Žalovaný namietal premlčanie návrhu, keď k nesprávnemu úradnému postupu okresného súdu malo dôjsť v období pred marcom 2009, keď 15 dňová lehota na vydanie poverenia uplynula pred dňom 23. 04. 2009, teda tri roky pred uplatnením si nároku v rámci predbežného prerokovania veci. Žalovaný mal za to, že žalobca nepreukázal, že by v namietanom konaní došlo k nesprávnemu úradnému postupu a že by mu vznikla nemajetková ujma, či majetková škoda. Súd konajúci o náhrade škody môže pri posudzovaní nároku na náhradu škody vychádzať z existencie prieťahov v súdnom konaní, len ak by tieto boli konštatované vo výsledkoch vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenie sťažnosti na prieťahy, v právoplatnom rozhodnutí vydanom v disciplinárnom konaní, v ktorých sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v konaní, právoplatnom rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo právoplatnom rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd SR konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Mal za to, že žalobca neunesol bremeno tvrdenia tým, že nekonkretizoval, či si uplatňuje skutočnú škodu alebo ušlý zisk a zároveň, že žalobcom uvedenú paušalizáciu vecných nákladov nemožno považovať ani za zmenšenie majetku poškodeného, ani za ušlý majetkový prospech. K uplatnenej nemajetkovej ujme uviedol, že poskytnutie finančného zadosťučinenia nie je automatické a podlieha podrobnému skúmaniu prípadu zo strany súdu. Zo spisu sp. zn. 14Er/1151/2010 Okresného súdu Levice súd zistil, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podal súdny exekútor na súd 26. 11. 2010, k čomu pripojil návrh na vykonanie exekúcie spísaný 23. 08. 2010. Okresný súd Levice rozhodol o žiadosti súdneho exekútora uznesením č. k. 14Er/1151/2010-9 dňa 27. 12. 2010 tak, že žiadosť zamietol. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 21. 01. 2011. Uznesením č.k. 14Er/1151/2010-20 zo dňa 17. 05. 2011 bolo exekučné konanie zastavené, uznesenie nadobudlo právoplatnosť 07. 06.

2011. Žalobca podotkol, že vyvinul enormné úsilie, aby primäl súd rozhodnúť o podanej žiadosti, a to podaniami zo dňa 18. 02. 2009, 20. 05. 2009, 20. 05.2010, 23. 09. 2010 a 27. 09. 2010. Súd zistil, že žalobca sa domáhal škody za nesprávny úradný postup z dôvodu, že k vydaniu poverenia nedošlo v zákonnej 15 dňovej lehote, resp. primeranej lehote ako aj preto, že exekučný súd skúmal opätovne právo žalobcu na zaplatenie dlhu v časti istiny bez splnenia zákonných podmienok na takýto postup. Súd v tomto prípade neskúmal, či prišlo k prietiahom v konaní. Zisťoval, či došlo k nedodržaniu zákonnej, resp. primeranej lehoty, z akého dôvodu a či je to dôvod na náhradu škody, resp. či vôbec nejaká škoda vznikla. Zo spisu súd zistil, že exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia v lehote 31 dní, keď žiadosť o udelenie poverenia bola doručená súdu 26. 11. 2010 a súd o nej rozhodol 27. 12. 2010. Z uvedeného vyplýva, že súd rozhodol v primeranej lehote. Súd rozhodoval za účinnosti Exekučného poriadku, podľa ktorého sa 15 dňová lehota nevzťahovala na rozhodnutie súdu, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Exekučným titulom v tomto prípade bol vykonateľný rozsudok rozhodcovského súdu, preto sa uvedená lehota na vydanie rozhodnutia nevzťahovala. Nie je preto možné stotožniť sa s tvrdením žalobcu, že súd rozhodol po zákonom stanovenej lehote. Súd má za to, že nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu žalovaného. Údaj uvedený v návrhu navrhovateľa, že exekučný súd rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelení poverenia s omeškaním viac ako 178 dní je nepravdivý. Podľa názoru súdu súd rozhodol v primeranej lehote. Z obsahu spisu neboli zistené žiadne urgencyie žalobcu adresované exekučnému súdu. Z uvedeného mal súd za preukázané, že uplatnená majetková škoda nie je založená na reálnych podkladoch, a preto nebol dôvod vyčkať na vypracovanie znaleckého posudku. V súvislosti s namietanými prietiahmi v konaní súd uviedol, že otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať ústavný súd. Pokiaľ ide o vytýkaný nesprávny úradný postup v preskúmaní práva žalobcu na zaplatenie dlhu v časti istiny, súd poukázal na ust. § 44 ods. 2 EP, podľa ktorého je exekučný súd ex offo povinný skúmať, či exekučný titul nie je v rozpore so zákonom. Pri posudzovaní tohto základného predpokladu pre udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sa exekučný súd nezaobera vecnou správnosťou exekučného titulu, ale skúma, či exekučný titul bol vydaný orgánom, ktorý na to mal právomoc, a či je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Dodal, že rozhodnutie postihnuté nedostatkom právomoci orgánu, ktorý ho vydal, tak nie je spôsobilé ani založiť prekážku rei iudicata. Ak je predmetom rozhodcovského konania spor zo spotrebiteľského právneho vzťahu, aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybníť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom, znamenajúci neúčinnosť, a teda nezáväznosť tohto exekučného titulu. Okrem iného súd podotkol, že vytýkaný postup súdu v tom, že nebol oprávnený preskúmať vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu, teda že vykonal úradný postup bez splnenia zákonných podmienok, by súd nemohol posudzovať ako nesprávny úradný postup, ale išlo by o zodpovednosť odporcu pre nezákonné rozhodnutia, pričom základom vzniku takejto zodpovednosti je zrušenie nezákonného rozhodnutia. Súd dospel k tomu záveru, že na strane žalovaného konajúceho cestou exekučného súdu nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, preto sa nezaoberal ani výškou majetkovej škody ani nemajetkovej ujmy, pretože nebol zistený právny základ, a to zodpovednosť odporcu za škodu. V súvislosti s námietkou premĺčania vznesenou žalovaným súd uviedol, že od podania žiadosti o vydanie poverenia dňa 26. 11. 2010 do uplatnenia si náhrady škody priamo u odporcu dňa 25. 04. 2012 neuplynula trojročná doba, a teda nárok žalobcu nie je premĺčaný. Súd zamietol návrh žalobcu na znalecké dokazovanie znaleckým ústavom, ktorý mal riešiť otázku výšky majetkovej škody vzniknutej navrhovateľovi údajným nesprávnym úradným postupom, pretože tento postup považoval za nehospodárny, ak súd nezistil základ nároku žalobcu, a teda nesprávny úradný postup žalovaného, nebol dôvod zaoberať sa výškou škody, a to ani majetkovej, ani nemajetkovej.

Na zistený skutkový stav prvostupňový súd z hľadiska právneho posúdenia aplikoval ustanovenia § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1, § 9 ods. 1 (v znení účinnom do 31. 12. 2012 aj od 01. 01. 2013), ods. 2 (v znení účinnom do 31. 12. 2012) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z. z., § 41 ods. 1, ods. 2 písm. d/ zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“) (v znení účinnom od 01. 06. 2011, § 44 ods. 1 a 2 a § 243 ods. 1 (v znení od 01. 06. 2011 do 17. 01. 2013) Exekučného poriadku.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP a žalovanému, ktorý mal vo veci úspech, nepriznal náhradu trov konania, keďže žiadne nešpecifikoval a ani mu žiadne nevznikli. Žalovaný si

uplatnil písomným vyjadrením k žalobe aj náhradu trov konania, ktoré mu súd priznal s poukazom na § 151 ods. 2 OSP.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dôvodil, že súd prvého stupňa odňal účastníkovi konania možnosť konať pred súdom, nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav a nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a mal za to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že súd prvého stupňa v merite veci aplikoval novú právnu úpravu obsiahnutú v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., ktorá sa stala súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti, teda po založení zodpovednostného právneho vzťahu. Zdôraznil, že súd bol jednoznačne pri svojom rozhodovaní viazaný ust. § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z. Mal za to, že súd mu svojím rozhodnutím de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Argumentoval tým, že súd vytvára konštrukciu, podľa ktorej je návrh žalobcu na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy anulovaný značnou nedôveryhodnosťou údajov. Poukázal na to, že súd nemôže založiť odôvodnenie o zániku nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom na nedôveryhodnosti údajov. V tomto smere poukázal na to, že nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu a tak mohol niektoré skutočnosti len usudzovať a to podľa sekundárnych prejavov, ktoré mali v realite, z toho dôvodu ako dôkaz označil exekučný spis a žiadal použiť v ňom obsiahnuté listiny. Zdôraznil, že samotná nedôveryhodnosť údajov však nič nemôže zmeniť na tom, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, keď rozhodnutie nebolo vydané v zákonom ustanovenej lehote. Zároveň namietal, že súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty i napriek tomu, že zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty a za situácie, že exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie totiž nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Sú s poukazom len na skutočnosť, že on sám nepozná dôkazy, ktoré by ho uspokojovali v tvrdení o výške škody, zamietol znalecké dokazovanie, tým mu znemožnil objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku a na zamietnutie znaleckého dokazovania nemal súd žiadne udržateľné dôvody. Keďže výsledok znaleckého dokazovania mal tvoriť jeden zo základov pre rozhodnutie všeobecného súdu vo veci samej, súd založil svoje rozhodnutie na nedostatočne zistenom skutkovom stave. Ďalej dôvodil tým, že súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami a jeho povinnosťou je aplikovať platné právo a navyiac jeho úvahy negujú stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy, nárast ekonomickej trestnej činnosti atď. Poukázal na to, že Dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok spôsobom vyhovujúcim požiadavkám čl. 6 ods. 1, ktorý zahŕňa aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote a pokiaľ súd a ani samotný štát neprijal žiadne opatrenia na riešenie vzniknutej kritickej situácie, tento nedostatok mu nemôže byť dávaný za vinu. Za prejav nesústreďenej činnosti súdu prvého stupňa označil jeho presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom, v súvislosti s výsledkom konania, nakoľko vyhodnocoval skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli. Tým svoje rozhodnutie založil na nedostatočne zistenom skutkovom stave.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej OSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 OSP), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 OSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 OSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 OSP) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. a/, c/ a f/ OSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 v spojení s § 211 ods. 2 OSP) a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň ako sa vyvesil na úradnej tabuli (§ 21 ods. 2 vyhl. č. 543/2005 Z. z.) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je dôvodné, keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 219 OSP.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 154 ods. 1 OSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Žalobca sa podaným návrhom domáhal od žalovaného náhrady majetkovej škody v sume 125 eur (náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej) a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 328,23 eura, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom súdu, v dôsledku nevydania rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov a vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok v konaní vedenom na Okresnom súde Levice v exekučnej veci sp. zn. 14Er/1151/2010. Žalobca podľa vlastného tvrdenia vynaložil v tomto období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému sumu 70 eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40 eur, na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovovaním urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštové a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15 eur. Zároveň si žalobca uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 328,23 eura, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Sumu 328,23 eura žalobca vyčíslil výpočtom - alikvotným pomerom za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu na základe aplikácie doktríny ústavného súdu. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodnil žalobca tým, že nesprávnym úradným postupom došlo k zmareniu jeho legitímneho očakávania, že správnym a zákonným postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky. Žalobca tvrdil, že mohol vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu v zákonnej lehote včas, efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zvýšeniu úspechu mimosúdneho zabezpečenia vymožiteľnosti jeho pohľadávky a jej príslušenstva, pretože by vedel, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá. V skutočnosti, že exekučný súd nerozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v lehote 15 dní podľa ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, žalobca považoval za nesprávny úradný postup exekučného súdu.

Exekučným titulom v tejto veci bol Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a. s. so sídlom v Bratislave sp. zn. SR 05040/10 zo dňa 16. 06. 2010. Exekučné konanie bolo vedené pod sp. zn. 14Er/1151/2010, začalo spísaním návrhu u súdneho exekútora dňa 23. 08. 2010. Súdny exekútor podal na Okresnom súde Levice žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v predmetnej veci dňa 26. 11. 2010. Súd prvého stupňa zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením č. k. 14Er/1151/2010-9 zo dňa 27. 12. 2010, právoplatným dňa 21. 01. 2011. Následne exekučný súd uznesením č. k. 14Er/1151/2010-20 zo dňa 17. 05. 2011, právoplatným dňa 07. 06. 2011 zastavil exekučné konanie.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d/ zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 31. 12. 2012, teda v čase, kedy malo dôjsť k spôsobeniu škody (ďalej len citovaný zákon), štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení do 31. 12. 2012, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa ods. 2, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení do 31. 12. 2012, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa ods. 2, každý je povinný bez zbytočného odkladu na požiadanie príslušného orgánu, ktorý koná v mene štátu, písomne oznámiť skutočnosti, ktoré majú význam pre predbežné prerokovanie nároku.

Podľa § 19 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení do 31. 12. 2012, právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

Podľa ods. 2, najneskôr sa právo na náhradu škody premlčí za desať rokov odo dňa, keď bolo poškodenému doručené (oznámené) rozhodnutie, ktorým mu bola spôsobená škoda; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví alebo škodu spôsobenú rozhodnutím podľa § 7 a 8.

Podľa ods. 3, lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa § 243 ods. 1 Exekučného poriadku v znení účinnom do 17. 01. 2013, tento zákon sa vzťahuje aj na konania začaté pred dňom účinnosti tohto zákona.

Podľa § 44 ods. 1 Exekučného poriadku (EP) v znení od 01. 06. 2010 do 31. 05. 2011, exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa ods. 2, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Odvolací súd poukazuje na to, že odvolacie dôvody uvádzané v odvolaní vôbec nekorešponujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založený napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa. Žalobca podal množstvo návrhov s rovnakým predmetom konania, pričom vo všetkých konaniach podáva odvolania s totožným obsahom bez ohľadu na konkrétne okolnosti danej veci.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa tak hmotnoprávnu, ako aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté rozhodnutie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je však odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 OSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy.

Odvolací sa pri posudzovaní danej veci preto zaoberal len námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvého stupňa predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozsudku z hľadiska toho, či nedošlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov je osobitným zákonom upravujúcim podmienky a spôsob náhrady škody, ktorá vznikla pri výkone verejnej moci. Na to, aby štát zodpovedal za škodu spôsobenú orgánom vykonávajúcim verejnú moc, musia byť splnené podmienky zodpovednosti za škodu podľa tohto zákona. Jednou zo základných podmienok zodpovednosti štátu je, aby bola škoda spôsobená pri výkone verejnej moci orgánom, ktorý verejnú moc vykonáva niektorým zo spôsobov v zákone špecifikovaných. Druhým predpokladom je vznik škody alebo nemajetkovej ujmy a treťou podmienkou je, aby medzi konaním, ktoré viedlo k vzniku škody a samotnou škodou, bola daná priama príčinná súvislosť. Dôkazné bremeno na preukázanie splnenia týchto podmienok znáša poškodený a ak preukáže ich splnenie, štát sa svojej zodpovednosti zbaviť nemôže, keďže zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci má charakter objektívnej zodpovednosti bez ohľadu na zavinenie. Z hľadiska spôsobu, akým bola škoda spôsobená, zákon rozlišuje základné dva okruhy zodpovednosti za škodu a to zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím (§ 5 a § 6) a zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom (§ 9). I keď zákon explicitne nedefinuje pojem „nesprávny úradný postup“, vo všeobecnosti za takýto možno považovať porušenie pravidiel predpísaných právnymi

normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti súvisiacej s výkonom verejnej moci, ktorý sa dotýka individuálnych práv a povinností účastníkov daného konania. Z ust. § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. vyplýva, že za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť takéhoto orgánu, zbytočné prietahy v konaní, ako aj iný nezákonný zásah do práv a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb. Rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je závislé od posúdenia príčinnej súvislosti medzi týmto postupom a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik škody. Ide teda o objasnenie príčin, ktoré viedli k určitému výsledku a o starostlivé zváženie všetkých prírodných súvislostí. Z hľadiska objektívnej zodpovednosti štátu ide teda o vzťah príčinnej súvislosti vtedy, ak škoda vznikla následkom škodovej udalosti, teda ak je doložené, že nebyť škodovej udalosti, nedošlo by ku škode. Nesprávny postup orgánu štátu musí byť vždy so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku.

Vznik škody v dôsledku nesprávneho úradného postupu môže byť napríklad prípad, kedy štát zodpovedá za škodu spôsobenú poškodenému tým, že súd nekonal o žalobe, ktorou u neho poškodený uplatnil pohľadávku voči svojmu dlžníkovi, len ak poškodený preukáže aj to, že pohľadávku voči dlžníkovi skutočne mal a že neodôvodnené prietahy v súdnom konaní boli podstatnou a rozhodujúcou príčinou toho, že sa pohľadávka stala nedobytnou alebo ak prišlo k poškodeniu veci pri realizácii výkonu rozhodnutia vypratáním bytu alebo nesprávne vyznačenie doložky právoplatnosti rozhodnutia, ktoré doteraz nie je právoplatné.

V nadväznosti na výklad podávaný právnou teóriou a praxou sa za nesprávny úradný postup považuje porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti, a to aj pri takých úkonoch, ktoré sú vykonávané v rámci rozhodovacej činnosti. Nesprávnym úradným postupom súvisiacim s rozhodovacou činnosťou je napr. aj nevydanie, či oneskorené vydanie rozhodnutia, ak malo byť v súlade s uvedenými pravidlami vydané rozhodnutie správne či v ustanovenej lehote, prípadne iná nečinnosť štátneho orgánu, či iné vady v spôsobe vedenia konania.

Hoci nie je vylúčené, aby škoda, za ktorú zodpovedá štát, bola spôsobená aj nesprávnym úradným postupom vykonávaným v rámci rozhodovacej činnosti, je pre túto formu zodpovednosti určujúce, že úkony tzv. úradného postupu samy osebe nevedú k vydaniu rozhodnutia a ak je rozhodnutie vydané, bezprostredne sa v jeho obsahu neodrazia. Z tohto hľadiska je nesprávnym úradným postupom súvisiacim s rozhodovacou činnosťou napr. nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia, ak malo byť v súlade s uvedenými pravidlami správne vydané alebo vydané v stanovenej lehote, príp. iná nečinnosť štátneho orgánu alebo iné vady v spôsobe vedenia konania. Zodpovednosť za škodu z nesprávneho úradného postupu orgánu štátu nezakladajú vady konania (napr. pri zhromažďovaní podkladov pre rozhodnutie, hodnotenie zistených skutočností a právne posúdenie), ak mali za následok nesprávne rozhodnutie.

Nesprávny úradný postup má značný význam i pri vzniku škody účastníkovi konania v príčinnej súvislosti s prietahmi v konaní. Úprava zodpovednosti za konanie orgánov verejnej moci za prietahy v konaní ako dôsledkov nesprávneho úradného postupu umožňuje riešiť spory už na vnútroštátnej úrovni a nie pred Ústavným súdom Slovenskej republiky alebo Európskym súdom pre ľudské práva. Vnútroštátny prostriedok nápravy musí byť podľa judikatúry ESLP teoreticky a prakticky efektívnym prostriedkom, musí byť dostupný, musí byť v stave zabezpečiť nápravu vo veci sťažovateľa a poskytnúť mu dostatočnú nádej na úspech (Akdivaris and others v. Turecko, rozsudok zo 16. septembra 1996).

Odvolačný súd zdôrazňuje, že rýchlosť a účinnosť súdneho konania je objektívne podmienená charakterom, ako aj právnou a faktickou zložitou prejednávanej veci, ďalej správaním účastníkov súdneho konania a napokon aj činnosťou, resp. súčinnosťou štátnych a iných orgánov, ktoré sa zúčastňujú na súdnom konaní. Prvoradou povinnosťou súdu a sudcu je však organizovať procesný postup v súdnom konaní tak, aby sa čo najskôr odstránil ten stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa osoba obrátila na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Podľa zákona o zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci všeobecný súd môže pristúpiť k priznávaniu náhrady škody v konaní podľa tohto zákona až v prípade, ak o existencii prietahov v konaní bolo právoplatne rozhodnuté v inom konaní, a to buď v rámci disciplinárneho konania, v konaní pred Európskym súdom pre ľudské práva, alebo v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky.

Z hľadiska dikcie ust. § 9 ods. 1, 2 zák. č. 514/2003 Z. z. vyplýva, že nemožno stotožňovať porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote a zbytočné prietahy v konaní, pričom ide o osobitné dôvody nesprávneho úradného postupu. Nesprávny úradný postup však bez splnenia ostatných predpokladov - vzniku škody a danosti príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom, nezakladá vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci.

Zodpovednosť podľa ustanovenia § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom do 31. 12. 2012 je jednou z foriem objektívnej zodpovednosti štátu (bez ohľadu na zavinenie).

Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je súčasné (kumulatívne) splnenie troch základných predpokladov: 1./ nesprávny úradný postup, 2./ vznik škody ako majetkovej či nemajetkovej ujmy a 3./ príčinná súvislosť (kauzálny nexus) medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. O vzťah príčinnej súvislosti by išlo vtedy, ak škoda vznikla následkom nesprávneho úradného postupu, t. j. vtedy, ak nesprávny úradný postup a škoda by boli vo vzájomnom pomere príčiny a následku a ak bolo preukázané, že ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, ku škode by nebolo bývalo došlo.

Podľa § 442 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (Občiansky zákonník, skr. „OZ“) uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

Právna teória i prax považujú škodu za ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t. j. peniazmi. Ušlý zisk je v podstate ušlým majetkovým prospechom spočívajúcim v nenastalom zväčšení (rozmnožení) majetku poškodeného, ktoré by bolo možné dôvodne očakávať s ohľadom na pravidelný beh vecí, pokiaľ by nebolo došlo k škodnej udalosti (pozri stanovisko Najvyššieho súdu ČSSR Cpj 87/70).

Spôsob zisťovania ušlého zisku podnikateľa závisí v každom jednotlivom prípade na skutkových tvrdeniach poškodeného, ktorými je uplatnený nárok na náhradu škody odôvodnený (NS ČR sp. zn. 25 Cdo 1920/99).

Okolnosť, že žalobca v exekučnom súdnom konaní pre nečinnosť súdu nedosiahol v zákonom stanovenej lehote vydanie požadovaného súdneho rozhodnutia, prípadne poverenia na vykonanie exekúcie ešte nezaručuje samo osebe dôvodnosť a priznanie nároku na náhradu škody.

Poverenie na vykonanie exekúcie je individuálny právno-aplikačný akt, ktorý má priame právne účinky len voči osobe súdneho exekútora. Ide o procesný úkon exekučného súdu adresovaný súdnemu exekútorovi, na základe ktorého súdny exekútor môže začať vykonávať exekúciu (§ 36 ods. 2 druhá veta Exekučného poriadku) a ktorým súdny exekútor preukazuje svoje oprávnenie exekúciu vykonávať (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 1. februára 2012, sp. zn. 5 Cdo 205/2011).

Príčinná súvislosť medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom je daná vtedy, ak je škoda podľa všeobecnej povahy, obvyklého chodu vecí a skúsenosti adekvátnym dôsledkom protiprávneho úkonu alebo škodnej udalosti. Súčasne sa musí preukázať, že škoda by nebola nastala bez tejto príčiny. Pre zodpovednosť za škodu nie je nevyhnutné, aby vznik určitej škody bol pre konajúceho (škodcu) konkrétne predvídateľný, ale je postačujúce, že pre optimálneho pozorovateľa nie je vznik škody vysoko nepravdepodobný (ČR I.ÚS 3438/11).

Právne posúdenie príčinnej súvislosti môže iba spočívať v stanovení toho, medzi akými skutkovými okolnosťami má byť jej existencia stanovená, prípadne určenie, či a aké okolnosti sú spôsobilé tento vzťah vylúčiť. Vzťah príčinnej súvislosti musí preukázať poškodený, ktorému je treba poskytnúť dostatočný dôkazný priestor, t. j. príležitosť preukázať existenciu takých skutkových tvrdení, ktoré sú z hľadiska potenciálnej príčinnej súvislosti relevantné.

Súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku podrobne odôvodnil nenaplnenie ďalších predpokladov vzniku zodpovednosti štátu, keď konštatoval, že žalobca nepreukázal vznik škody a príčinnú súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom. Žalobca ničím nenapadol podrobné skutkové a právne závery súdu prvého stupňa o nenaplnení ďalších predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu, a preto tieto nie sú predmetom odvolacieho prieskumu.

Súd prvého stupňa neporušil právo účastníkov konania na spravodlivý proces, nakoľko v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak, okresný súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj náležite vyhodnotil (nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 36/2010). Jeho úvahy a dôvody podporujú príslušný záver o nedôvodnosti nároku žalobcu. Rozhodnutie súdu je presvedčivé, premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako aj závery, ku ktorým na základe týchto premís prvostupňový súd dospel, sú pre právnickú, ale i laickú verejnosť prijateľné, racionálne a aj spravodlivé. Aj podľa názoru odvolacieho súdu žalobca v súdnej veci nemá právo na náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov z dôvodu nesprávneho úradného postupu (§ 9 ods. 1, 2 zák. č. 514/2003).

Pre posúdenie toho, či došlo k vydaniu, resp. nevydaniu rozhodnutia exekučného súdu v zákonom stanovenej lehote, je podstatné znenie ust. § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. v znení účinnom od 01. 06. 2010 do 31. 05. 2011, teda v čase začatia exekučného konania (ďalej len „Exekučný poriadok“).

Žalobca odvodzuje svoj nárok na náhradu škody z nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý v konaní o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nekonal v

súlade s ustanovením § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, keď zamietajúce rozhodnutie vydal po uplynutí 15 dní.

Odvolačný súd zastáva názor, že z dikcie ustanovenia § 44 ods. 2 EP vyplýva, že 15-dňová lehota od doručenia žiadosti exekútora pre exekučný súd sa vzťahovala len na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. Prejav vôle vyjadrený v právnej norme je totiž potrebné ozrejmiť výkladovými metódami zachovávajúcimi autenticitu sledovaného zámeru, a to, že úmyslom zákonodarcu bolo zefektívnenie exekučného konania v snahe dosiahnuť, aby poverenie na vykonanie exekúcie nebolo zdržiavané nečinnosťou exekučného súdu, a tým prispieť k lepšej vymožitelnosti práva. Uvedená požiadavka stráca opodstatnenie v prípade, ak exekučný súd zistí neexistenciu exekučného titulu pre jeho rozpor so zákonom, t. j. ak exekučný titul vykazuje nedostatky z formálnej alebo materiálnej stránky. To však neznamená, že i vtedy exekučné konanie nemusí naplniť právo účastníka na prejednanie veci v primeranej lehote a bez zbytočných prieťahov vyplývajúce z čl. 48 ods. 2 ústavy a článku 6 ods. 1 Dohovoru, aby sa tak odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Pokiaľ by ale zákonodarca mal úmysel, aby 15-dňová lehota exekučného súdu dopadala i na rozhodnutie, ktorým zamietne žiadosť exekútora o udelenie poverenia, bol by to explicitne zakotvil spôsobom ako v niektorých ďalších ustanoveniach Exekučného poriadku, napr. v ust. § 44 ods. 8, § 50 ods. 2 Exekučného poriadku, v ktorých uložil exekučnému súdu rozhodnúť (či už pozitívne alebo negatívne) v tam stanovenej lehote na rozdiel od ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, kde uložil exekučnému súdu do 15 dní od doručenia žiadosti „poveriť“ exekútora, aby exekúciu vykonal. Exekučným titulom v spornej exekučnej veci bol rozhodcovský rozsudok. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola exekučnému súdu doručená dňa 26. 11. 2010 (v tejto súvislosti odvolací súd podotýka, že vo vzťahu k nesprávnemu úradnému postupu exekučného súdu nie je rozhodujúce, kedy začalo samotné exekučné konanie, lehota na vydanie poverenia plynie od doručenia žiadosti o vydanie poverenia). Žalobca namietal, že exekučný súd neoprávnene preskúmaval exekučný titul, ktorým bol rozhodcovský rozsudok. Uvedený postup a obdobie, ktoré uplynulo od doručenia žiadosti súdneho exekútora exekučnému súdu až do vydania zamietajúceho rozhodnutia o podanej žiadosti, nemožno považovať za nesprávny úradný postup, pretože preskúmanie exekučného titulu je plne odôvodnené potrebou skúmania formálnej a materiálnej vykonateľnosti predloženého exekučného titulu. Ako už odvolací súd vyššie uviedol, lehota 15 dní je len procesná a platí len v pozitívnom zmysle, teda vtedy, ak súd vydá poverenie súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie, nie v prípade, ak vydáva iné rozhodnutie. Vzhľadom na množstvo exekučných konaní, ktoré žalobca iniciuje, je však ústavne akceptovateľná aj dlhšia lehota nevyhnutne potrebná na vykonanie preskúmačnej činnosti (pozri napríklad uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV.ÚS/606/2012 zo dňa 14. 12. 2012 alebo sp. zn. II.ÚS/245/2013 zo dňa 25. 04. 2013). Túto skutočnosť treba osobitne zdôrazniť najmä v prípadoch, keď titulom pre vykonanie exekúcie sú rozhodcovské rozhodnutia (rozhodcovské rozsudky). Exekučný súd pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi je vždy povinný skúmať, či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie. Je predovšetkým povinný skúmať, či exekučný titul podľa ustanovenia § 41 EP má všetky zákonné atribúty a či nie je v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 EP). O návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku je exekučný súd oprávnený aj bez návrhu (ex offico) skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne. Ak exekučný súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy (doložky) je nesporné, že rozhodcovský rozsudok nie je spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého oprávnenému nevzniká voči povinnému nárok, vymoženia ktorého sa v konaní domáha, a teda exekučný titul je materiálne nevykonateľný.

Odvolačný súd uvádza, že na vznik zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup musia byť totiž splnené i ďalšie dva predpoklady, a to: vznik škody alebo nemajetkovej ujmy a priama príčinná súvislosť medzi konaním exekučného súdu a samotnou škodou, resp. nemajetkovou ujmom, na preukázanie ktorých predpokladov zaťažuje dôkazné bremeno práve navrhovateľa. V danom prípade si žalobca svoju dôkaznú povinnosť nesplnil a nepreukázal splnenie týchto zákonných predpokladov. Preto absentuje príčinná súvislosť medzi konaním exekučného súdu a žalobcom tvrdenou škodou. Žalobca taktiež nešpecifikoval a ničím nepreukázal ani uplatnenú nemajetkovú ujmu.

Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vo výroku vecne správny. Odvolací súd navyše dodáva, že sa nestotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že v čase rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia neexistovala lehota 15 dní na vydanie poverenia.

V zmysle § 35 zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37, má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky

ako právoplatný rozsudok súdu. Vzhľadom k tomu je nepochybné, že rozhodcovský rozsudok je exekučným titulom rovnako ako rozsudok súdu všeobecného. Ustanovenie § 41 ods. 2 EP stanovuje popri vykonateľných rozhodnutiach súdu i ďalšie exekučné tituly. Do 31. 05. 2011 uvedené ustanovenie neobsahovalo výslovne uvedenie rozhodcovského rozsudku, v písm. d/ boli uvedené vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených. Až novelou EP zákonom č. 102/2011 Z. z. účinnou od 01. 06. 2011 boli do ustanovenia § 41 ods. 2 písm. d/ priamo uvedené rozhodcovské rozsudky. Vzhľadom k tomu rozhodcovské rozsudky bolo možné vykonať ako exekučné tituly do 31. 05. 2011 v zmysle § 41 ods. 2 písm. i/ EP.

Exekučný poriadok v § 44 ods. 2 v znení do 31. 05. 2010 stanovil 15- dňovú lehotu na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie bez výnimky, pričom táto lehota plynula od doručenia žiadosti o vydanie poverenia. Novelou uskutočnenou zákonom č. 144/2010 Z. z. s účinnosťou od 01. 06. 2010, bola do uvedeného ustanovenia zakotvená výnimka, podľa ktorej na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie na základe exekučných titulov uvedených v § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ EP nie je žiadna lehota. Keďže rozhodcovský rozsudok bol zakotvený do § 41 ods. 2 písm. d/ až od 01. 06. 2011, lehota na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozsudku bola do 31. 05. 2011 a od 01. 06. 2011 lehota nie je.

K odvolaciemu argumentu žalobcu o vyvrátení nároku žalobcu konštrukciou súdu o nedôveryhodnosti údajov žalobcu, uvedeného v návrhu, odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa zamietnutie nároku neodôvodnil nedôveryhodnosťou údajov žalobcu, pričom na rozhodnutie mal k dispozícii exekučný spis Okresného súdu Levice sp. zn. 14Er/1151/2010, s obsahom ktorého sa oboznámil a vychádzal z neho. Pokiaľ ide o odvolacie dôvody žalobcu, odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa nepostupoval v merite veci podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z, ktorým bol novelizovaný. Súd prvého stupňa síce citoval okrem právnej úpravy platnej a účinnej v čase začatia exekúcie aj novšiu právnu úpravu, avšak pri rozhodovaní vo veci samej postupoval podľa správnej právnej úpravy platnej a účinnej v čase začatia exekúcie. Odvolací súd v tomto smere zdôrazňuje, že aj napriek citácii ust. § 9 ods. 2 v neskoršom znení, nie je táto skutočnosť rozhodujúca na to, aby ňou bola založená vada konania, ktorá by odôvodňovala zrušenie rozsudku v zmysle niektorého z dôvodov uvedeného v ust. § 221 ods. 1 OSP. Konaním súdu jednoznačne nedošlo k interpretácii hmotného práva platného v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu. V súvislosti s ďalším dôvodom odvolania týkajúcim sa tej skutočnosti, že súd prvého stupňa rozhodol na základe nedôveryhodných údajov, odvolací súd uvádza, že prvostupňový súd mal k dispozícii exekučný spis Okresného súdu Levice sp. zn. 14Er/1151/2010, čo je zrejme aj zo samotného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, pričom pri preskúmaní dôvodnosti nároku žalobcu vychádzal z listinných dôkazov v ňom obsiahnutých. Z obsahu spisu súd zistil, že tvrdenia žalobcu uvedené v žalobe, ktorými odôvodňoval svoj návrh nie sú pravdivé. Na námietku žalobcu týkajúcu sa stavu právnej neistoty odvolací súd uvádza, že stav právnej neistoty trvá až do okamihu, kedy súd rozhodne vo veci samej. Tým, že súd dňa 27. 12. 2010 vydal uznesenie (právoplatné dňa 21. 01. 2011), ktorým zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, bol stav právnej neistoty účastníkov konania odstránený. Stav právnej neistoty pri zamietnutí žiadosti súdneho exekútora podľa odvolacieho súdu nezakladá nárok na náhradu škody, pretože v prípade vydania iného rozhodnutia ako vydania poverenia nie je zákonom ustanovená lehota, ktorej nedodržanie by bolo možné charakterizovať ako nesprávny úradný postup. Odvolací súd má v tomto smere za preukázané, že súd prvého stupňa nijakým spôsobom v predmetnom konaní nepochybil. Pokiaľ ide o žalobcom navrhované znalecké dokazovanie, súd tento návrh nepovažoval za dôvodný, pretože bolo zrejme, že v konaní neprišlo k nesprávnemu úradnému postupu, v dôsledku ktorého by mohla vzniknúť škoda, a teda dokazovať znaleckým posudkom jej výšku by bolo absolútne nadbytočné a nevhodné. Okrem iného v zmysle § 120 a nasl. OSP rozhodnutie v tom smere, aké dôkazy budú v konaní vykonané je výlučne na úvahe súdu, pričom rozhodnutie, že sa niektorý dôkaz nevykoná nezakladá nedostatok konania spočívajúci v odňatí možnosti konať účastníkom konania. V súvislosti s námietkou žalobcu, že súd polemizoval nad dĺžkou zákonných lehôt, odvolací súd uvádza, že súd nielenže nepolemizoval, ale ani neskúmal, či v konaní došlo k akýmkoľvek prieťahom, pretože všeobecný súd nie je oprávnený posudzovať prieťahy v konaní. Prvostupňový súd len skúmal, či bola dodržaná zákonná lehota, ktorá by založila zodpovednostný vzťah medzi účastníkmi konania, a teda či v skutočnosti došlo k vzniku škody, ktorej sa žalobca v predmetnom konaní domáha. Odvolací súd má za preukázané, že súd prvého stupňa na rozhodnutie vo veci samej aplikoval správne právne predpisy vnútroštátneho práva a zároveň rozhodol aj v súlade s platnou judikatúrou Európskeho súdu pre ľudská práva, zachovávajúc pritom právo účastníkov konania na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov. V súvislosti s uvedeným odvolací súd poukazuje na rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Cdo 146/2011 a 6Cdo 105/2011.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 OSP tak, že žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keď si ich náhradu neuplatnil. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.